

L'EPIFANIA

Detall del frontal d'altar d'Espinelves (segle XII).

Etimològicament la paraula “epifania” correspon a manifestació i al referir-se al Senyor, equival als moments en que Jesús es manifesta o es revela al món. Habitualment s’identifica amb la diada de Reis, però dintre la tradició cristiana n’hi han altres en que Jesús també es manifesta. Pel que fa a la festivitat dels Reis recordem d’entrada el doble sentit que se li dona. El principal, evidentment, el caràcter religiós que ens recorda el fet de la festivitat. L’evangelista Mateu ens ho explica prou bé: *“Nascut Jesús a Betlem de Judea, en temps del rei Herodes, uns mags que venien d’Orient, varen presentar-se a Jerusalem i demanaren on era el Rei dels jueus que havia nascut, doncs havien vist la seva estrella i venien a adorar-lo [...]”*.

Epifania del retaule de Verdú de Jaume Ferrer II (segle XV).

Sabem doncs per la lectura Evangèlica que així que els tres Reis varen entrar en els dominis del Rei Herodes, l'estel que els guiava va perdre la brillantor. Ells varen interpretar el fet com un mal signe i es varen prevenir. Quan varen visitar Herodes, aquest els va posar un parany per tal de fer-los perdre. Els Reis foren advertits per un àngel del risc que corrien si tornaven a veure Herodes i quan ja s'entornaven, no varen passar per Jerusalem.

Una narració prou coneguda fa referència a la ermita de Betlem al peu del carener de Collserola.

Segons la tradició, aquesta ermita va estar mols anys abandonada i oblidada del veïnatge. Una vigília de la festivitat dels Reis, tarda enllà, els habitants de la pagesia de l'entorn la varen veure envoltada d'una gran resplendor i creien que s'hi calava foc varen acudir-hi per apagar-lo i quedaren sorpresos al trobar-hi un estol d'àngels celebrant la vigília de la festivitat. Diu la narració que els veïns varen comprendre el missatge i des de llavors s'hi celebra la festivitat de Reis. L'antiga referència d'aquesta ermita ens diu que era propietat de l'Hospital de la Santa Creu.

Eren altres temps quan la festivitat era coneguda com "la festa de la llum" i a les església es celebrava "L'ofici de l'estel" abans del qual es representava la adoració dels tres Reis. Un costum d'altres temps, ara evidentment

en desús, feia referència a la mainada que anaven a esperar els Reis amb torxes d'espígol, cantant cançons pròpies de la diada, perquè els Reis els veiessin i els sentissin cantar i no s'oblidessin de deixar els present que els havien demanat. Temps a venir i amb el record encara present de molta gent, feia goig l'estol de mainada amb els seus fanalets esperant els Reis que arribaven muntats amb cavalls, com també ho són ara l'espectacularitat de les cavalcades, sempre esperades i celebrades.

Epifania de l'església de Sant Cristòfol de Tavertet, obra de Pere Gascó (segle XVI).

Epifania en temps de pandèmia (segle XXI)
(grup "bombolla" dels Tres Reis de l'Orient)

Aquest breu repàs als orígens de la festivitat dels Reis extret en gran part del ric *Costumari Català*, és només una mostra que ens han llegat excel·lents i celebrats estudiosos del nostre país. Pel que fa a la festivitat dels Reis a Manlleu, per no ser repetitiu, en podem trobar referències al *Full Dominical* número 4.382 de les nostres parròquies.

Àlex Roca

SANTA MARIA

MISSES

Dilluns 4, a les 9. **Dimarts 5**, a les 20. **Dimecres 6**, l'Epifania del Senyor, a les 12. **Dijous 7**, a les 9. **Divendres 8**, a les 10. **Dissabte 9**, a les 20. **Diumenge 10**, a les 12: Joan Caralt Riquer; Ramona Oriol Serratosà; esposos Suriñach Padrós i fills.

GRÀCIA

MISSES

Dimecres 6, l'Epifania del Senyor, a les 11. **Dissabte 9**, a les 19: Ramon Rossell i Mercè Vilaseca. **Diumenge 10**, a les 11: família Verdaguer Feu.

SANT PAU

MISSES

Dilluns 4, a les 19: donants. **Dimarts 5**, a les 18: donants. **Dimecres 6**, l'Epifania del Senyor a les 10: donants. **Dijous 7**, a les 19: donants. **Divendres 8**, a les 19: donants. **Dissabte 9**, a les 18: donants. **Diumenge 10**, a les 10: donants.

EXÈQUIES

Pere Delgar Saborit (85 anys) C/
Casacuberta, 33

MANS UNIDES - CÀRITAS

Aquests darrers dies, tant Mans Unides com Càritas han fet les seves campanyes entorn del Nadal.

Mans Unides amb la campanya de les llànties i mascaretes ha recollit 875 euros. De Sant Pau 192,10. De Gràcia 186,30. La resta, 496,60 de Santa Maria.

Càritas, les col·lectes del dia de Nadal han sigut: de Gràcia, 503,56 euros, de Santa Maria, 2.008 euros. La quantitat de Sant Pau encara no la tenim comptada, però aquest mes a les caixetes per Càritas a la parròquia de Sant Pau s'han recollit 238,79 euros. En el proper *Full* posarem la quantitat de la col·lecta.

En nom de Mans Unides i Càritas agraïm les vostres ajudes, ha estat una manera de construir fraternitat amb els més necessitats d'aquí i del Tercer Món.